

hvorledes den ærede Minister i sin Tid, den Gang han fremlagde Forslag til en Alderdomsforsørgelse her i Tinget, tænkte sig at hjælpe de fattigste i Samfundet, hvorledes han tænkte sig at hjælpe netop de mest hjælpeløse ved det Forslag om en Alderdomsforsørgelse, som han fremsatte. Jeg skal kun tillade mig at nævne, at den Alder, i hvilken jeg for mit Bedkommende antager, at de fleste Mennesker tænke paa at lægge lidt til Side, kan jeg ikke sætte lavere end til det 29de Aar. Det er nemlig, naar de have stiftet Familie, naar de have sat Bo, og naar Livets Alvor derigennem begynder at paatrønge sig deres Sind, fordi de ere ude over Ungfarlealderen, fordi de ere inde under Forhold, hvor de føle med sig selv, at de have et Ansvar, og at der er nogen, der har Ret til at kræve dem til Ansvar, — altsaa fordi de føle, at de have nogen, som de staa som Forsørger for, nogen som de have et stort Ansvar overfor. Men lad os altsaa en Gang tænke os, at en Mand, en ung Arbejder, blev enig med sig selv om, at nu vilde han sørge for sin egen og sin Kones Alderdom, nu vilde han sørge for, at de havde Udkommet i deres Alderdom, for at de ikke skulde falde Fattigvæsenet til Byrde, han vilde i det hele taget sørge for at opfylde det Ansvar, som han følte, han havde, han vilde i hvert Tilfælde søge at gøre, hvad han kunde, for at der kunde tilfalde dem, han har Ansvaret for, eller rettere den, han har Ansvaret for, hans Hustru, en Alderdomsforsørgelse! Saa vilde det Tilflugt til Alderdomsforsørgelsen, som er 29aars Mand skulde yde efter Ministerens Forslag, andrage — 112 Kr. aarlig, for dem, der ere fødte op i Arbejderhjem, og som kende Arbejderforhold, stiller det sig saaledes, at dette i mange Tilfælde vil være umuligt, og Ministeren fik det vist ogsaa at føle, da dette Forslag kom ud i Landet; da Arbejdere rundt omkring i de forskellige Egne og Dele af Landet kom til at drøfte dette Forslag, da lod det næsten som med een Mund fra Arbejderne: Dette Forslag kunne vi ikke bruge! Jeg kunde gaa videre i den Skala, jeg kunde nævne, at naar vedkommende ikke kommer til at være sig sit Ansvar bevidst før sit 34te Aar, vil det blive op imod 163 Kroner aarlig, og det vil saaledes stadig stige, efterhaanden som han bliver ældre, inden han vil begynde; Bidraget bliver stadig større og større. Det var det, som den ærede Minister den Gang kaldte „at hjælpe den fattigste og mest hjælpeløse“, og mærkeligt er det, at naar der her netop — og det skal ingen kunne fragaa — fremligger paa Tingets Bord et Forslag, som ved at blive til Lov kunde komme til

at hjælpe netop den fattigste og den mest hjælpeløse, idet der ingen Adskillelse findes der, saa ser den ærede Minister saaledes paa det nu, som han gør, medens han ikke saa saaledes paa det den Gang. Men det kan jo være, at Situationen forandres og Anskuelserne med den. Det kan jo være, at det, der passer til den ene Tid, ikke passer til den anden. Det er i al Fald den Opfattelse, som jeg kan saa af disse Forhold.

Det, der stiller mig mest sympatetisk overfor det Forslag, som her foreligger, er netop det, at dette Forslag tager alle med. Jeg har vel hørt, at det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (C. Ravn) og flere andre have talt om Fattiglemmer og Forbrydere. Man kan gaa ud i Landet og kalde en Forsamling til Stede, man kan se ud over denne Forsamling og selv skønne, og man kan ogsaa spørge denne Forsamling, hvis der er noget tilstrækkeligt, noget ordentligt Antal, blandet mellem hinanden af forskellige Samfundsklasser, hvor mange af de tilstedeværende i en saadan Forsamling der kunne sige sig at være garanterede imod, at de ikke ende deres Dage paa Fattigvæsenet. Forholdet er det, at stiller man et saadant Spørgsmaal, vil det vist ikke blive ret mange Hænder, der rækkes i Bejret. Jeg tror, at der maaste ogsaa her i denne Sal kunde være adskillige, der kunde opfaste det Spørgsmaal for sig selv, om de ogsaa virkelig vare garberede, om ogsaa virkelig deres Forhold vare saadanne, at de turde sige: Min Livsbane er lagt saaledes, at jeg veed, at med disse Forhold kommer jeg aldrig i Berøring. (Bust: Jo, Embedsmændene!) Ja, der kan være Embedsmænd, som det ærede Medlem, der afbryder mig, siger, der kan være Embedsmænd, der kunne sige saaledes, men ude i Jollet turde det være meget faa, som tør række Haanden i Bejret og aflægge Vidnesbyrd om, at deres Forhold ere saaledes, at de ikke tilsidt kunne ende under Fattigvæsenet, og for Starstedelen af vort Lands Befolkning, for Arbejderne, er det atter og atter sagt og bevidt fra mange forskellige Sider af Præster og af andre, at med den Dagløn, som de have, og under de Aaar, hvorunder de leve, er Fattiggaarden dem næsten vis paa deres gamle Dage. Naar Forholdene ere saaledes, skal man ikke taale med Sten paa de fattige og ikke tale om, at det er forargeligt, at dette Forslag tager Fattiglemmerne med, men man skal prise Forslagsstillerne for, at de ikke have trukket den sneversnede Grænse, som det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds syntes, det var passende at trække. Hvad Forordene